

BASIN AÇIKLAMASI

TRABZON MİLLETVEKİLİ
M. AKİF HAMZAÇEBİ'NİN

2004 MALİ YILI BÜTÇE KANUN TASARISININ VAKIFLAR GENEL MÜDÜRLÜĞÜ, GÜMRÜK MÜSTEŞARLIĞI VE DIŞ TİCARET MÜSTEŞARLIĞI BÜTÇELERİ ÜZERİNDE PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNDA YAPTIĞI KONUŞMANIN ÖZETİ

✓ **Kurumların faaliyetleri hakkında kamuoyu bilgilendirilmelidir.**

Vakıflar Genel Müdürlüğü, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu ve daha birçok kurumun faaliyetleri hakkında kamuoyu bilgilendirilmelidir. Örneğin, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun geliri ne kadardır, bu gelirden hangi ölçüler esas alınarak yardım yapılmaktadır? Ya da Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün sıcak yemek vermek, imarethane açmak gibi faaliyetlerinin kapsamının ne olduğunu, sosyal yardım faaliyetleri içerisindeki büyüklüğünün yerinin ne olduğu kamuoyunca bilinmemektedir. Bunların, kurumlarca düzenli olarak kamuoyuna açıklanması gerekir. Bilgi Edinme Hakkı Kanunu saydamlık yönünde atılmış iyi bir adımdır. Bunu takip edecek diğer adımların da bütün kamu kurumlarının bilgilerini düzenli olarak kamuoyuna açıklaması olmalıdır.

✓ **Türkiye'de nüfusun yüzde 10'unun yoksulluk sınırındadır.**

Türkiye'de yoksulluk hepimizin bildiği bir gerçektir. Dünya Bankasının kabul ettiği yoksulluk ölçüsü, minimum gıda harcamasının tutarı olan günde 1 dolardır. Bir kişinin yaşamını sürdürebilmesi için gerekli gıda harcamasının asgarî tutarı 1 dolardır. Buna eğer giyim, barınma, ısınma gibi asgarî düzeydeki bazı harcamaları da eklerseniz, bu 1 dolar, 2 dolar olur. 1 dolarlık bir ölçüyü dikkate aldığımızda, Türkiye'de nüfusun yüzde 10'unun yoksulluk sınırında olduğu ortaya çıkmaktadır. Yüzde 10, 7 milyon nüfus demektir. Eğer 2 dolarlık sınır temel alınırsa bu rakam 14-15 hatta bir hesaba göre 17 milyona, 18 milyona kadar çıkmaktadır.

✓ **Faaliyetlerin tek elden yürütülmesi şarttır.**

Türkiye'de sosyal yardım faaliyetlerini yürüten çok çeşitli kurumlar vardır. Sosyal Yardımlaşma Dayanışmayı Teşvik Fonu, Özürlüler İdaresi Başkanlığı, Emekli Sandığı, Sosyal Hizmetler Çocuk Esirgeme Kurumu Başkanlığı, Vakıflar Genel Müdürlüğü gibi. Bu kadar dağınık ve çeşitli kurumlar arasında dağıtılmış olan faaliyetlerin tek elden yürütülmesi şarttır diye düşünüyorum.

Sosyal Yardımlaşma Dayanışmayı Teşvik Fonu mülkî âmirlerin kullanımına bırakılmıştır. Mülkî âmirler, şüphesiz dikkatli çalışırlar, ama bir ilden diğer bir ile uygulamanın farklılık göstermesi mümkündür. Bir mülkî âmirin fakir, muhtaç, yoksul tanımına, diğer bir mülkî âmir katılmayabilir. Bu şekilde farklı uygulamaları önlemek açısından tek bir kurum altında bütün bu faaliyetleri organize edilmelidir.

✓ **Sosyal Yardımlaşma Dayanışmayı Teşvik Fonu, acaba hangi tür sosyal yardım faaliyetlerinde bulunmaktadır?**

Sosyal Yardımlaşma Dayanışmayı Teşvik Fonu, acaba hangi tür sosyal yardım faaliyetlerinde bulunmaktadır? Örneğin, 2001 sonu 2002 başında, 650 000 aileye gıda yardımı 400 000 aileye yakacak yardımı yapılmış. Hükümet, bu yıl 360 000 aileye yakacak yardımı yapacağını ifade etti ve bu sanki, belki ilk kez yapılıyor gibi kamuoyuna yansıtıldı; oysa geçmişte çok daha fazla sayıda aileye yardım yapıldığı yönünde bilgi var.

Ayrıca, Sosyal Yardımlaşma Dayanışmayı Teşvik Fonundan 2001-2002 öğretim yılında 1 milyon 50 bin öğrenciye 50 000 000 lira ile 70 000 000 lira arasında burs verilmiştir. Dört büyük ilde 1 milyon 70 bin öğrenciye içecek süt yardımı yapılmıştır. Bu faaliyetler bu yıl var mıdır, yapılmış mıdır; yapıldıysa rakamlar nedir, Sayın Bakan bizleri bilgilendirirse mutlu olurum.

✓ **Hükümet, bir bilim kuruluna yapmış olduğu bu muameleye son vermelidir.**

Başbakanlık bütçesi vesilesiyle üzerinde durmak istediğim atamalar konusu, özellikle de TÜBİTAK Başkanının atanması. TÜBİTAK şu an başkansızdır. Hükümet, tek maddelik bir yasa tasarısı hazırlayarak Meclise sevk etmiştir. Bu tasarı ile bir defalık TÜBİTAK Başkanını Başbakanın ataması öngörülmektedir. TÜBİTAK gibi bir bilim kuruluna Hükümetin yapmış olduğu bu muameleyi bilim adına üzüntüyle karşılıyorum. Hükümetin bu tutumuna son vermesi gerekir.

✓ **Hükümet, İşsizlik Fonu varlığının yüzde 2'sini bile işsizlere harcamamaktadır.**

Türkiye'de işsizlik giderek artmaktadır. Bu yılın ilk altı ayında, Türkiye'de işsiz sayısı artmıştır. 279 000 kişi daha işini kaybetmiştir. Geçen sene yüzde 9,3 olan oran, bu sene yüzde 10'a çıkmıştır. Türkiye'de bir İşsizlik Fonu vardır ve fonunun geliri giderek yükselmektedir. 2003 yılında 4 katrilyonluk bir geliri vardır ve 2003 yılında işsizlere yapılan harcama, 155 trilyon liradır. 2004 bütçesine bakıldığında, İşsizlik Fonunun ulaşacağı varlık 13,6 katrilyon lira, geliri de 8 katrilyon olacağı görülmektedir. Buna karşın, işsizlere yapılması düşünülen yardım sadece 488 trilyon liradır. Hükümet, fonun değerinin, varlığının yüzde 2'sini bile işsizlere harcamamaktadır. Bu fon, bu dönemde kullanılmayacak, bu dönemde işsizlerin acısını biraz olsun hafifletilmeyecek de ne zaman hafifletilecektir?

✓ **Hükümetimiz, İstanbul Menkul Kıymetler Borsasına, ihtiyacı olan diğer spor kulüplerine yardım yapması şeklinde tavsiyede bulunmayı düşünmekte midir?**

Bir Başbakan Yardımcımızın memleketinin spor kulübüne, İstanbul Menkul Kıymetler Borsası 40 000 dolar yardım yaptı. Acaba, hükümetimiz, başka spor kulüplerine, ihtiyacı olan diğer spor kulüplerine de -örneğin Akçaabat Sebatspor birinci lige çıkmıştır- yardım yapılması konusunda bir çalışma yapıyor mu veya İstanbul Menkul Kıymetler Borsasına böyle bir tavsiyede bulunmayı düşünüyor mu?

✓ **Cari açık rakamını bu yıl da revize etmek zorunda mı kalınacaktır?**

Türkiye'nin ithalat ve ihracat rakamlarıyla karşı karşıya kalacağı tabloya aynı cari açık ihtimalinin üzerinde durulmalıdır. Şu an ihracatın önündeki sorun aşırı değerlenmiş Türk Lirasıdır. Bu sorunun, eğer kur varsayımı tutarsa, önümüzdeki yılda da devam edeceğini görülmektedir. Bu, bizim ihracatımızın önündeki önemli bir güçlüktür. Ayrıca, aşırı değerli Türk Lirası ithalatı 75 milyarda tutabilir mi? Sisteme döviz girişleri olabilir, sıcak para gelebilir, ihracat bir şekilde devam edebilir diyelim; ama, bu takdirde ithalat 75 milyar dolarda kalabilir mi? Bu yıl cari açığı üç kez revize ettik. Önümüzdeki yıl, umarım, revize etmek zorunda kalmayız.

✓ **Gelişmiş ülkelerin tarım sektörüne sağladığı sübvansiyon kaldırılmalıdır.**

Dünya Ticaret Örgütü'nün Meksika'da eylül ayında düzenlediği Cancun Konferansı Türkiye ve Türkiye gibi gelişmekte olan ülkeler açısından büyük önem taşıyordu Türkiye açısından önemi, özellikle gelişmiş ülkelerin tarım sektörüne uyguladıkları sübvansiyonlar nedeniyle az gelişmiş ülke tarım ürünlerinin onların ürünleriyle rekabet edememesidir. Dolayısıyla, rekabeti sağlayabilmek için gelişmiş ülkelerin, özellikle Amerika, Avrupa Birliği, Japonya'nın 100 milyar doları aşkın bir düzeyde tarım sektörüne sağladığı sübvansiyonun kaldırılması gerçekten önemlidir.

✓ **1 Ocak 2005 tarihinden itibaren kotaların kaldırılması söz konusudur.**

Eğer, tahakkuk ederse 1 Ocak 2005 tarihinden itibaren kotaların kaldırılması söz konusudur. Bu durum özellikle bizim tekstil sektörümüzü nasıl etkileyecektir, tekstil sektörü buna hazır mıdır veya yapmamız gereken işler var mıdır bu konuda?

✓ **Eximbankın ihracatçıya desteği artarak devam etmelidir.**

Eximbanka desteğin, dolayısıyla Eximbankın da ihracatçıya olan desteğinin artarak devam etmesi gerekmektedir. Aksi takdirde, ihracatçılarımız önümüzdeki dönemde çok zorlanacaktır. İhracatçılarımızın zorlandığı bir ortamda ülke olarak çok zor günlerle karşı karşıya kalabiliriz.

Kamuoyuna saygıyla duyurulur.